

Kdo má nárok na kompenzační bonus

O kompenzační bonus mohou požádat osoby, které splňují zákonem stanovené podmínky.

Předně se musí jednat o **osoby samostatně výdělečně činné** ve smyslu § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění¹, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), přičemž zahrnuty jsou jak osoby, které tuto činnost vykonávají jako hlavní, tak osoby, které ji vykonávají jako činnost vedlejší. **Výjimkou je situace, kdy je tato osoba v důsledku výkonu této činnosti účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec** (viz § 9 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 9 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění), ledaže by se jednalo o výkon zaměstnání v činnosti pedagogické².

Druhou podmínkou získání kompenzačního bonusu je, že

- žadatel byl ke dni **12. března 2020 osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění**, nebo
- žadatel byl osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je **přerušena ode dne, který nastal po 31. srpnu 2019**.

Základním předpokladem možnosti čerpat kompenzační bonus je, že **výkon** samostatné výdělečné činnosti žadatele byl v důsledku ohrožení zdraví nebo v důsledku výše zmiňovaných krizových opatření částečně či zcela utlumen, a to nad míru obvyklou.

POZOR: Na kompenzační bonus má nárok též osoba spolupracující při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), na ni lze rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Rovněž studenti (přesněji dítě po skončení povinné školní docházky, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání) mohou být subjektem kompenzačního bonusu. Tyto osoby se považují za osoby vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Nárok na bonus mají i osoby pobírající starobní důchod, invalidní či částečný invalidní důvod, matky či otcové čerpající peněžitou pomoc v mateřství, vykonávaj-li zároveň samostatnou výdělečnou činnost.

Co je předmětem kompenzačního bonusu

Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) může získat kompenzační bonus v rámci tzv. bonusového období, pokud **nemohla samostatnou výdělečnou činnost zcela nebo z části vykonávat nad míru obvyklou** v důsledku ohrožení zdraví nebo krizových opatření, a to zejména z důvodu

1. nutnosti uzavřít provozovnu subjektu kompenzačního bonusu či omezit její provoz,
2. karantény subjektu kompenzačního bonusu nebo jeho zaměstnance,
3. péče o dítě v případě subjektu kompenzačního bonusu nebo překážky v práci spočívající v péči o dítě v případě jeho zaměstnance,

4. omezení poptávky po výrobcích, službách nebo jiných výstupech samostatné výdělečné činnosti subjektu kompenzačního bonusu nebo
5. omezení či ukončení dodávek nebo služeb potřebných pro výkon samostatné výdělečné činnosti subjektu kompenzačního bonusu.

Předmětem kompenzačního bonusu je **výkon** samostatné výdělečné činnosti, **nelze jej tedy nárokovat za ty dny bonusového období, ve kterých je výkon samostatné výdělečné činnosti přerušen, ledaže důvodem přerušení činnosti je ohrožení zdraví nebo krizová opatření související s výskytem koronaviru SARS CoV-2** (viz příklady níže).

Výše kompenzačního bonusu a bonusové období

Prvním bonusovým obdobím je období **od 12. března do 30. dubna 2020**.

Druhým bonusovým obdobím je období od 1. května do 8. června 2020.

Výše kompenzačního bonusu činí **500 Kč za každý kalendářní den** bonusového období.

Maximální částka, o kterou lze v rámci žádosti o kompenzační bonus požádat, činí 25 000 Kč za první bonusové období a 19 500 Kč za druhé bonusové období a odpovídá součinu denní výše bonusu a počtu dní v rámci stanoveného období. Výsledná částka se bude odvíjet od počtu dní, ve kterých byla vykonávána samostatná výdělečná činnost, resp. splněny další zákonné podmínky. Splňuje-li žadatel veškeré zákonem stanovené podmínky, je samozřejmě možné žádat o vyplacení částky za obě období.

POZOR: Nárok na kompenzační bonus nevzniká za ty dny bonusového období, kdy žadatel obdržel podporu v nezaměstnanosti podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Žádost o kompenzační bonus

Žádost o kompenzační bonus lze podat na finanční úřad **místně příslušný ke správě daně z příjmů** fyzických osob konkrétní OSVČ, která o bonus žádá, a to následujícími způsoby:

elektronicky:

- prostřednictvím e-mailu, kdy zaslána bude elektronická kopie žádosti opatřené vlastnoručním podpisem (např. scan či fotografie takto podepsané žádosti, pořízená např. mobilním telefonem), a to na e-mail podatelny územního pracoviště³ příslušného finančního úřadu
- datovou schránkou,
- prostřednictvím aplikace EPO na Daňovém portálu Finanční správy (interaktivní formulář žádosti o kompenzační bonus bude přílohou Obecné písemnosti určené pro podání orgánům Finanční správy ČR); zaslána může být

elektronická kopie žádosti opatřené vlastnoručním podpisem (např. scan či fotografie takto podepsané žádosti, pořízená např. mobilním telefonem),

v listinné podobě:

- prostřednictvím provozovatele poštovních služeb,
- osobně na podatelnu územního pracoviště příslušného finančního úřadu (v rámci úředních hodin) nebo prostřednictvím sběrného boxu, který je na územním pracovišti umístěn.

Žádost lze podat za každé bonusové období zvlášť nebo lze zažádat jedním podáním za obě období zároveň. Rovněž je umožněno žádat o bonus pouze za části jednotlivých období.

Žádost o kompenzační bonus lze podat nejpozději do 60 dnů po skončení bonusového období. Není-li tato žádost v této lhůtě podána, nárok na kompenzační bonus zaniká. Ze závažného důvodu (např. z důvodu hospitalizace) lze na základě odůvodněné žádosti povolit navrácení této lhůty v předešlý stav.

Žádost o kompenzační bonus **za první bonusové období** lze podat nejpozději **do 29. 6. 2020.**

Žádost o kompenzační bonus **za druhé bonusové období** lze podat nejpozději do **7. 8. 2020.**

POZOR: Lhůta pro podání žádosti běží pro každé jednotlivé bonusové období zvlášť. Pokud tedy budete žádat bonus za obě období zároveň, učiňte tak do 29. 6. 2020 (pokud byste tak učinili po tomto datu, nemohl by Vám být bonus za první bonusové období vyplacen).

Kromě obecných náležitostí (zejména identifikace daňového subjektu, který žádost podává, čeho se tato žádost týká a co daňový subjekt požaduje) musí žádost o kompenzační bonus obsahovat:

1. **čestné prohlášení** osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus,
2. **účet u poskytovatele platebních služeb v české měně**, na který má být kompenzační bonus vyplacen.
3. **vlastnoruční podpis v případě podání učiněného v listinné podobě či prostřednictvím e-mailu** (účinky vlastnoručního podpisu má rovněž podání učiněné pomocí datové zprávy podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo pomocí datové zprávy, která je odeslána pomocí datové schránky, čímž se nahrazuje přítomnost uznávaného elektronického podpisu)

POZOR: Kompenzační bonus není možné vyplácet v hotovosti ani prostřednictvím služeb České pošty.

Uvedením kontaktních údajů (telefonu či e-mailu, na kterém je žadatel k zastižení) pro neformální komunikaci lze usnadnit vyřízení žádosti v případech, kdy je nutné odstranit určité nejasnosti či vady tohoto podání.

Žádost je možné podávat i v zastoupení (např. prostřednictvím zástupce na základě plné moci). Čestné prohlášení však podepisuje vždy ten, komu má být kompenzační bonus přiznán.

Nepovinný formulář žádosti včetně pokynů k jejímu vyplnění je k dispozici na internetových stránkách Finanční správy (www.financnisprava.cz/petadvacitka). Žádost však lze podat i jinak než na tomto formuláři, pokud bude mít výše uvedené náležitosti.